

Norge samles om mat og kulturlandskap

”Mat og kulturlandskap 2005” er landbrukets og bygde-Norges markering av unionsoppløsningen med Sverige. I en storstilt nasjonal dugnad kommer flere tusen personer over hele landet til å vise sitt særegne kulturlandskap og sine lokale mattradisjoner. Og for første gang lages det scenarier om den norske fremtidsbygda.

- Vi snakker om en storstilt dugnad der både enkeltpersoner og organisasjoner i alle landets fylker deltar. Vi legger opp til et spennende streif i kulturlandskapet, skoleaktiviteter og konkurranser. Målet er å gi økt bevissthet rundt maten vår, og få frem sammenhengene mellom de mange unike produktene og kulturlandskapet. Mye avhenger av de veivalgene vi tar. Derfor setter vi i gang et større scenarieprosjekt som skal gi oss et glimt av ”Framtidsbygda 2020,” sier prosjektleder for Mat og kulturlandskap 2005, Kirsten Indgjerd Værdal.

Initiativet til landbrukets markering kommer fra Landbruksdepartementet.

For hundre år siden var landbruket den dominerende næring i landet og 80% av befolkningen levde på landsbygda. Nå er bosettingsmønsteret snudd helt om og størsteparten av befolkningen bor i byene. Linjene tilbake i historien er viktig, men markeringene skal i første omgang vise hvilke roller bygdene og landbruket kan spille i norsk nærings- og samfunnsliv framover, hva bygdene og landbruket kan bidra med i et nytt århundre, understreker Værdal.

Ungdommen

Selv om markeringen ”Mat og kulturlandskap 2005” generelt retter seg mot befolkningen i både byer og distrikter, er ønsket å nå ungdom spesielt. Målet er å gi økt bevissthet om verdien av norsk mat og et levende kulturlandskap og vise hva landbruket har betydd og betyr for vår samfunnsverdier. Her legges det opp til et samarbeid med skolene og der elevene skal bruke lokale råvarer, kortreist mat, til å lage norske og utenlandsinspirerte retter. Det skal kåres en beste ”kortreist mat-skole” i hvert fylke som igjen konkurrerer om å bli landets beste.

- ”Mat og kulturlandskap 2005” skal være mye fest og glede, men også et arrangement som også tar opp i seg opplagte utfordringer. Mat, eller rettere sagt mangelen på mat, er årsak til uløste konflikter og denne urettferdigheten kan ungdom uttrykke gjennom en stilkonkurranse der dette blir tema, sier Værdal.

Et bredt anlagt scenarieprosjekt, ”Framtidsbygda 2020”, viser andre utfordringer. Dette er et samarbeid med Landbruk Pluss i Landbruksdepartementet og skal få frem konsekvensene av de ulike politiske prioriteringer og veivalg. Dette skal igjen skape engasjement og debatt om veien videre for bygdene i Norge.

"Streif 2005"

- "Streif 2005" blir en aktivitet som kommer til å involvere flere tusen personer i hvert fylke. Her skal de ulike miljøene få frem sine særpreg innenfor mat og kulturlandskap.

Streif 2005 skal være streif i kulturlandskap, i lokal mat, i kultur og historie. Mange samarbeidspartnere skal sørge for at Streif blir en spennende nyskaping i landbruks- og kultur-Norge. Her vil bønder, kokker, turfolk og reiselivsaktører gå sammen om å lage attraktive opplegg. I mange fylker vil også skoler og ungdomsorganisasjoner være viktige bidragsyttere. Men Streif skal være mer enn lokal mat og landskap.

- Vi ønsker at dette skal være arrangementer som spleiser nye samarbeidsmiljøer. Dette skal være KulTur! Det betyr at musikere, dansere eller utøvere innenfor andre kunstarter skal være med å gjøre disse arrangementene til noe helt annet enn det vi har opplevd før, sier Kirsten Værdal.

Oslo-festival

Mat og kulturlandskap 2005 skal også lage en stor matfest i Oslo i forbindelse med Festuka 3.-13. juni. I 2 dager blir det mulig å smake seg gjennom hele Norge på Karl Johan. Tilstelningen i hovedstaden kommer til å presentere produsenter fra hele landet. Foredlingsindustrien vil delta med sine spesialiteter, og kokker og konditorer skal gjøre matfesten i Oslo til en opplevelse. Værdal ser ikke bort ifra at det hele kan gi appetitt på tilsvarende "Oslo-festivaler" i årene som kommer.

- I planleggingen av denne markeringen opplever jeg en sjelden iver og et samarbeid som vil resultere i mange spennende tiltak. På sett og vis legger en til grunn bonde- og bygdesamfunnets måte å løse oppgavene på, nemlig dugnad. Slik nasjonsbyggingen etter 1905 også la til grunn, sier Kirsten Værdal.

Kontaktperson:

Kirsten Indgjerd Værdal, prosjektleder for "Mat og kulturlandskap 2005" tlf. 90098441

